



JØLSTER RAFTING AS

N - 6843 Skei i Jølster

Org.nr. 978 627 056

Booking: 90 06 70 70

www.jolster-rafting.no

NVE

Førde, 09.09.14

Konsesjon og tilsyn

Postboks 5091 Majorstua

0301 Oslo

Høyringsfråsegn: Kraftverk i Jølstra – Sunnfjord Energi AS

Jølstra er en tilnærmet unik elv i norsk raftingsammenheng.

Elven har en pålitelig vannføring, og har mange stryk med en stor lengde og med et stort fall på kort strekning, men som likevel har en riktig vanskegrad for rafting.

Siden 1990-tallet har Norske og internasjonale raftingguider med erfaring fra hele landet og store deler av verden kommet til Jølstra for å guide elven, eller bare oppleve den. Nær alle har kommet med tilbakemelding om at elva holder et høyt internasjonalt nivå og ligger blant de beste kommersielle elvene i Nord Europa. I tillegg er Jølstra en anerkjent kajakkelv både nasjonalt og internasjonalt. Dette har trolig medført at Jølstra i 2006 ble kåret av avisen VG, som Norges beste raftingelv, helt uten at Jølster Rafting ble kontaktet av avisen.

Vi skiller Jølstra i to deler; øvre og nedre del. Øvre del strekker seg fra Jølstravatnet og ned til Jølstraholmen, mens nedre del strekker seg fra Kvamsfossen til Stakaldefossen. Det er nedre del som definitivt er den mest attraktive delen av elva, med de beste og mest opplevelsesrike strykene. (Det er her det søkes konsesjon).

Vannet i elven kommer også opp i en relativt høy temperatur i løpet av sesongen, noe som øker komforten til våre gjester, i tillegg til at det øker sikkerheten med tanke på nedkjøling.

Jølstra er en svært stabil raftingelv.

Fra slutten av april til starten på oktober holder Jølstra seg nesten hele tiden innenfor raftbar vannføring, og i løpet av sesongen er det svært sjelden vannstanden er for høy eller for lav til å kunne gjennomføre rafting. Spesielt det faktum at elven svært sjelden er under vårt minstemål i løpet av sesongen er svært viktig for oss, og styrker oss i konkurransen med andre. På høsten har vi mange ganger hørt at selskap i andre kjente elver har for lite vann, samtidig som vi har nok vann.

Rafting og vannføringen

Jølstra er ideell som raftingelv, da den er raftbar både på lav vannføring, (ned til 24 m³/s) og på høy vannføring, (opp til 70 m³/s). Normalruta går hele veien fra Jølstravatnet til nåværende kraftdemning ved Stakaldefossen.

Er vannstanden over Ca. 34m³ så unngår vi ett stryk ved Eikås/Østenstad, en liten transportetappe med buss på ca 700m, for så å sette båtene på elva igjen for å ta resten av raftestrekningen til Stakaldefossen. Den rike opplevelsen i resten av elva, (spesielt nedre del), veier opp for "tapet" av dette ene stryket. Til gjengjeld er dette stryket/partiet svært viktig for kundenes totalopplevelse på mindre vannstand.

Elven Jølstra og betydningen for Jølster Rafting AS

Jølstra her bortimot avgjørende betydning for Jølster Rafting AS eksistens. Selskapet arbeider nå med å gjøre grep i organisasjonen som kan åpne for økt satsing fremover. De siste åra har selskapet i snitt hatt ca. 2 000 gjester hvert år, og det er et stort potensiale i å øke dette til 5.000 – 6.000 gjester hvert år ved å satse mer på markedsføring og salg. Deler av denne satsingen er satt i gang allerede, og vi ser at det gir gode resultat for selskapet.

Rafting i Jølstra står for mer enn 70 % av omsetningen, og i tillegg er deler av omsetningen på selskapets andre aktiviteter også avhengig av raftingturene i Jølstra, da en god del kunder kjøper pakker med flere aktiviteter. Normalt er det raftingturen som er hovedtrekkplasteret, og som utløser et kjøp. En alvorlig forringelse av Jølstra som produkt vil slå beina under store deler av selskapets omsetning.



JØLSTER RAFTING AS

N - 6843 Skei i Jølster

Org.nr. 978 627 056

Booking: 90 06 70 70

www.jolster-rafting.no

Jølster Rafting og verdiskaping i samfunnet

Jølster Rafting hadde i 2013 en omsetning på 745 000 og har som målsetting å nå en omsetning på 4,8 mill. i løpet av 5-8 års periode. Vi har i dag ca. 2 000 besøkende innom hvert år, men har kapasitet til å ta unna 6 000 besøkende uten å måtte gjøre noen større investeringer.

Ut i fra våre beregninger legger våre besøkende igjen i snitt 300 kr pr besøkende samlet hos øvrig næringsliv i kommunen pr i dag. De aller fleste av våre kunder reiser til Jølster kommune, overnatter, handler mat, er med på andre aktiviteter etc. Dette utgjør en samlet omsetning på 600 000 til annet næringsliv i området, som kommer direkte av vår tilstedeværelse.

Når vi når vår målsetting om 6 000 besøkende vil dette kunne gi en omsetning for lokalet næringsliv på ca. kr 2,8 mill. pr år. Samlet med vår omsetning vil våre kunder gi næringslivet en total omsetning på 7,6 mill. pr år.

I tillegg så nytter Jølster Rafting lokalt næringsliv og en vekst i vår omsetning gir også vekst i lokalt næringslivs omsetning pga. økt handel fra oss. Dette er verdiskaping som Jølster Rafting vil gi i mange år fremover og som vist i figuren under, (basert på 2013), er Jølster Rafting en viktig bidragsyter for verdiskapingen i kommunen.

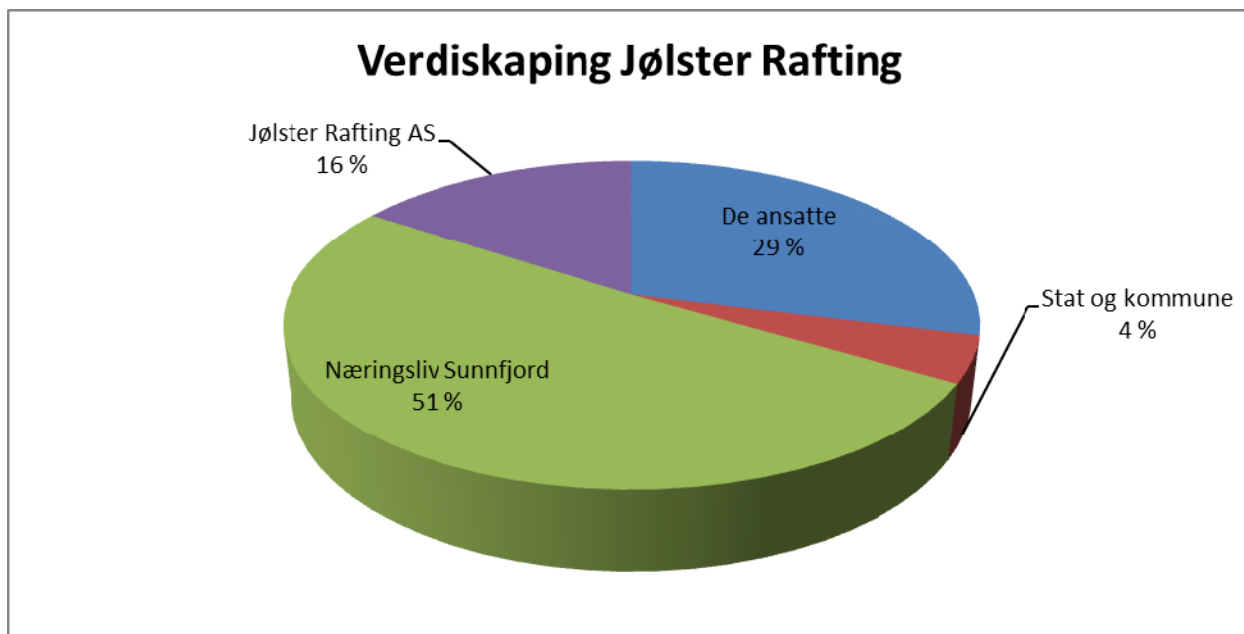


Fig. viser Jølster Rafting AS sin verdiskaping i kommunen i % andel av omsetning.



JØLSTER RAFTING AS

N - 6843 Skei i Jølster

Org.nr. 978 627 056

Booking: 90 06 70 70

www.jolster-rafting.no

Om kraftutbygginga i Jølstra – Konsekvenser for Jølster Rafting AS

I søknaden til utbygging er det nevnt at minstevannføring er $7 \text{ m}^3/\text{s}$. Det behøves minimum, som nevnt over, $24 \text{ m}^3/\text{s}$ for å i det hele tatt kunne ta flåtene gjennom strykene på en sikker måte. En utbygging i Jølstra med minstevannføringen på $7 \text{ m}^3/\text{s}$, vil gjøre det umulig å gjennomføre enhver form for rafting i de berørte delene av Jølstra. Når raftingaktiviteten sørger for mer enn 75 % av omsetningen til selskapet, så betyr dette at selskapet mister en så stor andel av grunnlaget for dets eksistens, at selskapet ikke har mulighet til å holde driften gående.

Å kun tilby rafting i øvre del av Jølstra vil ikke kunne gi et raftingprodukt som er salgbart i praksis. Grunnen til dette er at en ikke kan prise et så redusert produkt høyt nok til at det er økonomisk lønnsomt.

I Stardalselva, det andre hovedvassdraget gjennom Jølster er det allerede gitt konsesjon for utbygging av kraftverk i den mest aktuelle raftingdelen av elva. Dette fører til at det ikke er realistiske alternativer for drift av kommersiell rafting i Jølster.

Andre konsekvenser for regionen

Jølster kommune ønsker å satse på turisme og trekke flere mennesker til Jølster. Å «tørrelegge» Jølstra er å gå i feil retning. Reiselivet i regionen mister da en markant spydspiss. Jølster Rafting AS er nå den største merkevaren og leverandøren av friluftaktiviteter og ekstremsport i Sunnfjord. I tillegg bruker Reisemål Stryn og Nordfjord rafting i Jølster aktivt som del av aktivitetsmulighetene i Nordfjordregionen. Et testpilotprosjekt gjennomført i Nordfjord viste at rafting i Jølster var den mest vellykkede opplevelsen testpilotene fra de skandinaviske landene hadde, da de gjennomførte en uke med aktiviteter og opplevelser i Nordfjord.

Jølster og kommunene i Sunnfjord, samt flere firma bruker også Jølster Rafting i sin markedsføring og rekruttering av innbyggere og ansatte.

Avbøtende tiltak

En slik kraftutbygging vil få sterkt negative konsekvenser for selskapets drift. Skal selskapet kunne opprettholde driften, om enn noe amputert, må det følgende legges til grunn:

- Minstevassføring på $30 \text{ m}^3/\text{s}$ mellom kl. 10 og 19 i perioden 01.mai til 30.sept. Dvs. at nedtrapping skal først skje etter kl. 19 i den aktuelle perioden. ($30 \text{ m}^3/\text{s}$ er anbefalt vannføring for å generelt gi en god opplevelse)
- For å kompensere litt for tapet av raftingmuligheter i nedre delen i mnd. april og oktober kan det lages til en eller to surfebølger (lekeplasser for båt, kajakk og elvebrett), ved jølstraholmen. Surfebølgen(ne) bør lages i samråd med Jølster Rafting, og innleide internasjonale eksperter med solid erfaring, (og CV), på dette.



JØLSTER RAFTING AS

N - 6843 Skei i Jølster

Org.nr. 978 627 056

Booking: 90 06 70 70

www.jolster-rafting.no

Konklusjon

Kraftutbygging i Jølstra, slik det er forespeilet av Sunnfjord Energi AS, vil ta bort det meste av næringsgrunnlaget til Jølster Rafting AS og dermed bety kroken på døren for Jølster Rafting AS. Nedleggelse av selskapet vil også føre til tap for anna reiselivsnæring og handelsnæring i Sunnfjord. Selskapets eiere har lagt ned utallige timer for å bygge opp selskapet, og er villige til å gjøre det i tiden fremover for å ekspandere videre. (Ildsjeler gror ikke på trær)

Det er lett for store kraftselskaper som i dag regner på kroner og øre å forsvarer utbyggingen på den måte, men her mener vi at en må tenke lengre fremover, og se andre effekter av å bevare et unikt produkt og aktivitetsselskap i regionen.

Ta for eksempel Voss rafting og Ekstremsportveko, (undertegnede var med på oppstarten av denne). Uten raftingen hadde aldri Ekstremsportveko eksistert i dag. Den er i dag kjent over hele verden og er med å plassere Voss på kartet. Med dette eksemplet mener vi å peke på at Jølster har de samme forutsetningene og at vi bør satse på disse mulighetene og ikke ødelegge det fordi vi ikke har tenkt fremover. (En nystartet, (2 år), friluftsfestival i Jølster er nå under utvikling og det er snakk om å bruke Jølster Rafting som et senter for festivalen i fremtiden).

Flere og flere reiseoperatører ønsker nå å tilby aktiv ferie, og ved en nedleggelse av Jølster Rafting vil disse mulighetene for reiselivet forsvinne, og turister må finne et annet sted å reise til. Vi mener det vil være et stort tap for Jølster kommune, og Sunnfjord som region, om Jølster Rafting AS må legge ned.

I Stardalselva er det allerede gitt konsesjon for utbygging av kraftverk. Det må i så fall holde å prioritere å få bygget ut denne og la oss og samfunnet få beholde Jølstra slik den er i dag.

Jølster, 14.09.2014

Per Tysse

Styreleder og deleier

Jølster Rafting AS

Booking: (+47) 900 67 070

www.jolster-rafting.no